

Stormøte om sirkulær økonomi LOs innspill

LO Norge representerer i overkant av 982 000 arbeidstakere i alle deler av det norske arbeidslivet. LOs medlemmer jobber i alle sektorer, og i alle ledd av leverandørkjedene som skal omfattes av omstillingene til en sirkulær økonomi.

For LO handler disse omstillingene til sirkulære verdikjeder i forskjellige bransjer om å utvikle bærekraftige arbeidsplasser både i et klimaperspektiv og med tanke på naturmangfoldet. Det handler om å utvikle eksisterende, og å etablere nye arbeidsplasser. Et grunnleggende vilkår må være å sørge for at vi i denne prosessen skaper gode, anstendige jobber.

Treparts- og partssamarbeidet er et effektivt verktøy for å iverksette klima- og miljøpolitikk for bærekraftig omstilling. Det har regjeringen allerede vist en forståelse av gjennom intensjonsavtalen for klimapartnerskap og i etableringen av rådet for rettferdig omstilling. Disse vil være viktige arenaer for omstillingen til en sirkulær økonomi i tiden framover.

Hvis vi ikke klarer overgangen til en sirkulær økonomi raskt vil vi stå overfor betydelig risiko for økte priser på råvarer, brudd i verdikjeder og manglende ressursgrunnlag for vekst i økonomien. Det vil også påvirke Norges forsyningssikkerhet i en tid hvor adgang på kritiske ressurser blir brukt som pressmiddel i internasjonale konflikter.

For at vi skal få til en omstilling til sirkulærøkonomi, må infrastrukturen for avfall være tilrettelagt for håndteringen av de store mengdene materialer og avfall som sirkularitet innebærer. Vi trenger en god samordning av avfallshåndteringen på nasjonalt, regionalt og kommunalt nivå, og god lagringskapasitet av avfall-som-ressurs. Dette er avgjørende for at krav til økt sirkularitet i produkter og prosesser i andre deler av verdikjedene skal være mulig å innfri.

Håndtering av avfall kan være farlig. Hvis vi i økende grad skal håndtere, sortere, og gjenvinne materialer må vi også sørge for at det er strenge krav til HMS-standarder som er gjeldende i både privat og kommunal sektor. HMS-hensyn må være et gjennomgående element i planleggingen og utviklingen av infrastrukturen og lovverket for sirkulær økonomi.

Det er viktig å forstå hvordan verdikjedene vil utvikle seg, og å tilpasse virkemiddelbruken så denne utviklingen i størst mulig grad følger hierarkiet i den sirkulærøkonomiske modellen: først må vi prioritere avfallsforebygging, deretter ombruk, materialgjenvinning, energiutnyttelse, og til sist, sluttbehandling. Dette må reflekteres i bruken av offentlige innkjøp som virkemiddel, og i utviklingen av skatter og økonomiske insentiver for omstilling.

Tjenesteinnholdet i verdikjedene må økes i form av å reparere, oppgradere, leie, lease og gjenbruk av varer. Her må myndighetene tilrettelegge for nye sirkulære forretningsmodeller, og å identifisere lovmessige hindre for overgang til en sirkulær økonomi.

Det er et stort potensial for arbeidsplasser og verdiskapning i en sirkulær økonomi. For å sikre riktig

kompetanse til framtidige arbeidsplasser i en sirkulær økonomi, må det etableres solide kunnskaps- og utdanningsløp, samt tilrettelagt etterutdanning gjennom for eksempel fagskolene. Dette vil både understøtte en satsing på sirkulærøkonomi, og å sikre en rettferdig omstilling for norske arbeidstakere.

Med vennlig hilsen
LO Norge

Are Tomasgard
LO sekretær
(*sign.*)

Kenneth Sandmo
(*sign.*)

Saksbehandler Margit N. Lindgren

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.